.....

kod pracy ucznia

.....

pieczątka nagłówkowa szkoły

KONKURS Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

ETAP SZKOLNY

Drogi Uczniu/ Droga Uczennico,

witaj na I etapie konkursu z historii. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 11 stron i zawiera 12 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem. Postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania konkursowe.
- Odpowiedź formułuj w zdania, nie odpowiadaj zdawkowo.
- Używaj długopisu/pióra z czarnym/niebieskim tuszem/atramentem.
- Nie używaj korektora/długopisu zmazywalnego.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Błędną odpowiedź wyraźnie przekreśl.
- Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym
- W zadaniach PRAWDA/FAŁSZ dokonaj wyboru, czystwierdzenie jest prawdą czy fałszem (nie ma wszystkich jednakowych odpowiedzi).
- Brudnopis nie będzie oceniany.

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Czas pracy:

60 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania:

64

Zadanie 1 (0-3 pkt.)

Poniżej zamieszczone zostały informacje odnoszące się do ekspansji starożytnych Greków w dobie Wielkiej Kolonizacji oraz ekspansji Rzymian w starożytności. Uzupełnij tabelę wpisując odpowiednie litery w kolumnach.

A. Każda założona osada stawała się samodzielną jednostką polityczno-gospodarczą.
B. Zdobywali kolejne terytoria uzależniając podbitą ludność lub zawierając sojusze.
C. Podbite terytoria zamorskie były ściśle podporządkowane władzy centralnej.
D. Zdobywali miejsce na osiedlenie unikając rozlewu krwi.
E. Zakładali osady na wybrzeżach, nie wchodząc w konflikty z dalszym zapleczem.
F. Podbitym i sprzymierzonym często nadawali swoje obywatelstwo.

Grecy	Rzymianie

3p.	

Zadanie 2 (0-2 pkt.)

Analizując zamieszczone poniżej fotografie, napisz jakie dwa z pięciu filarów islamu zostały na nich przedstawione.

A .....

B .....

Źródło: Wikimedia Commons, domena publiczna

2p.	

Zadanie 3 (0-8 pkt.)

Do podanych poniżej wydarzeń historycznych dopisz rok, oznacz wiek, a następnie napisz, który władca rządził Polską w czasie tego wydarzenia.

A. Powstanie pierwszego w Polsce biskupstwa
……
……

B. Pierwsza w Polsce koronacja na króla
……
……

C. Zdobycie przez Turków Konstantynopola
……
……

D. Pokój religijny w Augsburgu
……
……

8p.	

Zadanie 4 (0-8 pkt.)

Przeanalizuj podany tekst źródłowy i odpowiedz na pytania.

„…Również i to uważamy za godne przekazania pamięci, że za jego czasów cesarz Otto Rudy przybył do [grobu] św. Wojciecha dla modlitwy i pojednania, a zarazem w celu poznania sławnego Bolesława […]. Bolesław przyjął go tak zaszczytnie i okazale, jak wypadło przyjąć króla, cesarza rzymskiego i dostojnego gościa. […] Bo za czasów Bolesława każdy rycerz i każda niewiasta dworska zamiast sukien lnianych lub wełnianych używali płaszczy z kosztownych tkanin, a skór, nawet bardzo cennych, choćby były nowe, nie noszono na jego dworze bez [podszycia] kosztowną tkaniną i bez złotych frędzli. Złoto bowiem za jego czasów było tak pospolite u wszystkich jak [dziś] srebro, srebro zaś było tanie jak słoma. Zważywszy jego chwałę, potęgę i bogactwo, cesarz rzymski zawołał w podziwie: „Na koronę mego cesarstwa! to, co widzę, większe jest, niż wieść głosiła!” I za radą swych magnatów dodał wobec wszystkich: „Nie godzi się takiego i tak wielkiego męża, jakby jednego spośród dostojników, księciem nazywać lub hrabią, lecz [wypada] chlubnie wynieść go na tron królewski i uwieńczyć koroną”. A zdjąwszy z głowy swej diadem cesarski, włożył go na głowę Bolesława na [zadatek] przymierza i przyjaźni, i za chorągiew tryumfalną dał mu w darze gwóźdź z Krzyża Pańskiego wraz z włócznią św. Maurycego, w zamian za co Bolesław ofiarował mu ramię św. Wojciecha. I tak wielką owego dnia złączyli się miłością, że cesarz mianował go bratem i współpracownikiem cesarstwa i nazwał go przyjacielem i sprzymierzeńcem narodu rzymskiego. […] Postanowienia tego układu zatwierdził [następnie] papież Sylwester przywilejem św. Rzymskiego Kościoła…”

Źródło: Gall Anonim, *Kronika zpolska*, tłum. Roman Grodecki, Wrocław 1982.

A. Kto jest autorem tekstu? Podaj kim był ów człowiek i skąd jego imię? Czy był świadkiem przedstawionego wydarzenia? (odpowiedź uzasadnij)

……

……

……

……

……

……

B. Określ jakiego wydarzenia historycznego dotyczy powyższy fragment? Podaj jego rok.

……

C. Na podstawie posiadanej wiedzy, oceń jakie były dla państwa polskiego skutki powyżej przedstawionego wydarzenia. Wymień cztery skutki.

……

……

……

……

……

……

8p.	

Zadanie 5 (0-8 pkt.)

Po zapoznaniu się z przedstawioną mapą odpowiedz na pytania.

Mapa przedstawiająca Polskę za czasów Kazimierza Wielkiego.

Źródło: Krystian Chariza i zespół

A. Wymień nazwy ziem, które podbił Kazimierz Wielki.

……

……

B. Wskaż te ziemie, które wcześniej nigdy nie należały do państwa polskiego.

……

……

C. Wymień ziemie, nad którymi Kazimierz Wielki ustanowił zwierzchność lenną.

……

……

D. Kazimierz Wielki sprzyjał lokowaniu miast na prawie magdeburskim, które powstawały przy szlakach handlowych i w pobliżu dawnych grodów. Dodatkowo nadawał już istniejącym miastom przywileje handlowe. Wymień jakie przywileje handlowe otrzymywały miasta polskie od króla?

……

……

E. Wymień dowolne, trzy znane Ci miasta na Podkarpaciu, które otrzymały przywileje handlowe bądź lokacyjne od króla Kazimierza Wielkiego.

……

……

……

8p.	

Zadanie 6 (0-6 pkt.)

Wyjaśnij pojęcia:

A. **Husytyzm**-

……

……

B. **Arabeska**-

……

……

C. **Asceza-**

……

……

6p.	

Zadanie 7 (0-6 pkt.)

Przeczytaj poniższe fragmenty dokumentów przyznających szlachcie polskiej nowe uprawnienia w epoce XIV-XVI wieku. Podaj nazwy dokumentów i rok ich nadania.

A. *„…zwalniamy (…) od składania wszelkich danin, podatków i opłat (…)mieszkańców wsi całego Królestwa Polskiego należących do panów i wszystkiej szlachty (i tylko aby) nam i następcom naszym (…) płacono po dwa grosze zwykłej monety.”*
……
……

B. *„… odtąd na potomne czasy nic nowego stanowionym być nie ma przez nas i naszych następców bez wspólnego zezwolenia senatorów i posłów ziemskich…”*
……
……

C. *„…wiadomo czynimy niniejszym pismem (…) iż za żywota naszego (…) nie mamy mianować ani obierać (…) króla (…) aby zawdy wiecznymi czasy (…) wolne obieranie zostało wszem stanom koronnym…”*
……
……

6p.	

Zadanie 8 (0-2 pkt.)

Spośród wymienionych poniżej kronikarzy państwa polskiego podkreśl tego, z którego dzieła korzystał Jan Matejko przygotowując się do stworzenia obrazu „Bitwa pod Grunwaldem”.

A. Wincenty Kadłubek
B. Gall Anonim
C. Jan Długosz
D. Janko z Czarnkowa

2p.	

Zadanie 9 (0-6 pkt)

Przeczytaj dokładnie tekst źródłowy, następnie wykonaj polecenia.

„…Nastąpił przegląd wojska. Wjechawszy na wzgórze król objął wzrokiem szeroką płaszczyznę. Na znak buławą, dany przez hetmana Mieleckiego, podniósł się w oddali ciemny obłok kurzu, który rósł w miarę zbliżania się. To cwałem szła ciężka husaria. W rękach jeźdźców powiewały na drzewcach kolorowe proporce. Zbroje rycerzy i rzędy koni lśniły od złota, jedwabi i drogich kamieni. Za nimi szła lekka jazda oraz oddziały kozackie, uzbrojone w szable i kopie. Dalej – tatarska na małych, zwinnych konikach, przykrytych skórami dzikich zwierząt lub kożuchami odwróconymi włosem do góry. Oddziały często miały własne kapele, grające hałaśliwie na piszczałkach, przy wtórze kotłów i bębnów […]. Węgierskie oddziały z daleka dawały o sobie znać okrzykami na cześć swego rodaka – króla…”

Źródło: Danuta Wójcik-Góralska,* Król niemalowany, *Warszawa 1983, s. 132–134

A. Wykorzystując zawarte w tekście informacje prawidłowo podpisz formacje zbrojne przedstawione na ilustracjach.

.....

.....

.....

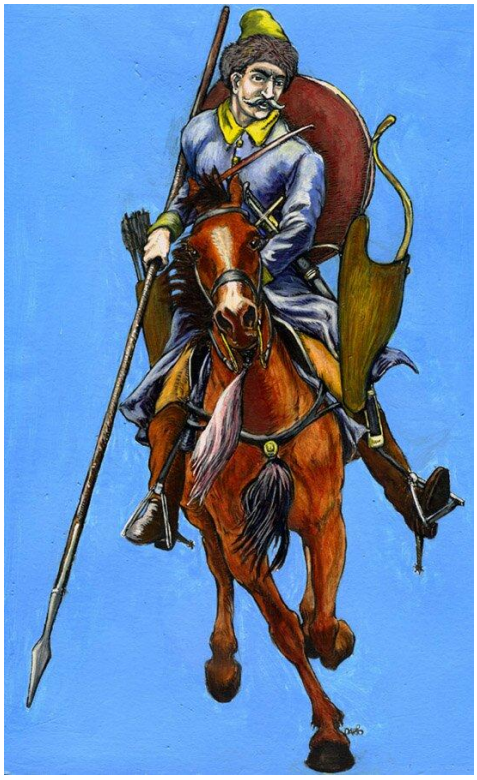
.....

ROTMISTRZ TATARSKI PODŁUG MALOWIDŁA 1660 R.
(według ryciny z dzieła Tadeusza Korzona)

.....

.....

Źródło: Wikimedia Commons, domena publiczna

.....

.....

B. Wskaż władcę Polski, który wizytował swoje oddziały wojskowe.

.....

.....

6p.	

Zadanie 10 (0-3 pkt.)

Przeczytaj dokładnie poniższe opisy i określ jakiej postaci historycznej dotyczą.

1. Nazywany jest często wynalazcą druku. W rzeczywistości wynalazł on pierwszą w historii metodę wykorzystania ruchomych czcionek i prasy drukarskiej, która pozwalała szybko i bezbłędnie drukować różnorodne teksty .....
2. W latach 90 XI wieku pozostawał w konflikcie z królem Francji Filipem I i między innymi ogłosił jego ekskomunikę. 27 listopada 1095 roku na synodzie w Clermont ogłosił hasło „wojny świętej" czym zapoczątkował wyprawy krzyżowe .....
3. Portugalski żeglarz urodzony w 1450 roku. W młodości pracował jako nadzorca magazynów króla Jana II. 10 października 1486 roku został wyznaczony na dowódcę ekspedycji mającej na celu opłynąć południowy wierzchołek Afryki w nadziei na znalezienie nowego, bezpiecznego szlaku do Indii. W 1488 roku odkrył Przylądek Burz .....

3p.	

Zadanie 11 (0-10 pkt.)

Uzupełnij tabelę.

Miejsce bitwy	Rok bitwy	Rezultat bitwy	Rządzący Polską władca
oblężenie grodu Niemcza		zwycięstwo nad wojskami niemieckimi	
bitwa pod Warną		klęska wojsk polsko - węgierskich	
	1410 r.		
bitwa pod Orszą			

10p.	

Zadanie 12 (0-2 pkt.)

Uporządkuj chronologicznie podane postacie historyczne wpisując je we właściwej kolejności.

Bolesław I Chrobry, Jadwiga Andegaweńska, Kazimierz Jagiellończyk, Henryk Walezy, Kazimierz Odnowiciel, Bona Sforza

1. ……
2. ……
3. ……
4. ……
5. ……
6. ……

2p.	

BRUDNOPIS *(nie podlega ocenie)*